

**Beretning ved Årsmødet for Dansk Svineproduktion
tirsdag den 21. oktober 2008
ved formand for Dansk Svineproduktion, Gårdejer Lindhart Nielsen.**

Vi har valgt 'Hvad er meningen?', som årets tema.

Ind i mellem kan man som svineproducent i Danmark godt stoppe lidt op og tænke:
Hvad er meningen, egentlig?
Hvorfor arbejder vi med svin?

Det giver en netop færdiggjort undersøgelse fra Landbrugsavisen svar på.

- 29 % af os arbejder med svin, fordi det giver stor frihed i hverdagen.
- 26 % af os arbejder med svin, fordi vi finder glæde ved at udvikle bedriften og se den vokse.
- 16 % af os arbejder med svin fordi vi kan lide at arbejde med dyr og i naturen.
- 13 % af os arbejder med svin fordi arbejdet er tæt på familien
- og endelig er der et mindretal på 6 % af os, der mener, at den største glæde ved at være svineproducent i Danmark i dag er den gode økonomi.

Der er altså stadig optimister blandt os!

Men de overgår af det flertal på 54 %, der synes, at det største problem ved at være svineproducent i dag er dårlig økonomi.

Og den prognose vi lige har hørt gør det næppe bedre.
For netop i disse år er bundlinjen flammende rød hos mange.

Den økonomiske situation

Isoleret set har vi i svineproduktionen sat 4 mia. til i det seneste år med de høje foderpriser.
Med en afregning på kun 9,07 kr. var 2007 et økonomisk hårdt år for danske svineproducenter.
Og de forventede 10,20 i 2008 er heller ikke nok.

Resultatet pr. bedrift i sohold med 250 dyreenheder var minus 1.127.000 kr. i 2007, og vi forventer et minus på 822.000 i 2008.

Slagtesvinene fik et plus på henholdsvis 51.000 og et minus på 17.000 kr.
Prognosen for 2009 er nu nedjusteret til 12,00 kr. inklusive efterbetaling.

Så 2009 giver heller ikke smågriseproducenterne plus på bundlinjen. Minus 69.000 i 2009. For slagtesvineproduktionen ser det mere fornuftigt ud med plus 201.000 kr. Men, men det er med konjunkturer, der udgør 170.000 kr. For en integreret besætning på 500 DE er nulpunktet 12,40 kr. pr kg. i 2008.

Her er ejerens løn sat til 162 kr. i timen,
Der mangler 2,20 kr.
I 2009 er nulpunktet 11,80 og dermed er der kun 20 øre til at fylde hulleerne.
Med en indtjening på 2009-niveau tager det altså 10 år at lukke hullet alene fra 2008.
Det er bare ikke godt nok.
Væk er håbet om de 14 kr. pr. kg., og alle venter stadig på den store optur!
Jeg glæder mig allerede til 2010.

Kun plads til de professionelle

Tallene dækker som sædvanlig over en meget meget stor spredning.
Det er salgspris, produktivitet, løn, foder- og renteomkostninger, der gør forskellen.
Køb billigt, sælg dyrt og hold omkostningerne nede. Hvor svært kan det være!

Men det er svært!

Vi må være ærlige og sige: Svineproduktion er ikke længere for amatører. Kun de dybt professionelle med dygtige lederegenskaber - der bruger de rigtige rådgivere - overlever.

Jeg kan ikke lade være med at læse en af kommentarerne fra Landbrugsavisens føromtaltte spørgeundersøgelse.:
"I 1966 er jeg født.

Det år kunne min morfar aflønne sin bestyrer Nielsen med salgsværdien af 10-12 grise. Og så var de ovenikøbet De's med hinanden.

*I dag koster aflønningen af en tilsvarende mand, Peder, som jeg er Du's med, salgsværdien af 90 grise.
Det illustrerer vort høje omkostningsniveau."*

Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop

Vi ved, at omkostningsniveauet er steget voldsomt de senere år, men vi ved også, at vi er ekstremt gode til at producere svin i Danmark.

Det viser vores internationale benchmarking tydeligt.

Med foderpriserne fra juni 2008 har vi måttet vige førstepladsen i Europa til Holland.

Men vi ligger stadigvæk flot.

USA og Brasilien har ikke oplevet samme stigning i foderpriserne som Europa.

Brasilianerne kan lave et kg svinekød for godt 8 kr. og nu styrtdykker deres valuta. De er umulige at slå med, når prisen er eneste konkurrenceparameter.

Med brasilianske omkostninger og dansk effektivitet kunne man lave et kilo svinekød for 7,30 kr. Det viser, hvor gode vi faktisk er.

Det er helt afgørende, for vi står midt i et globalt udskilningsløb.

Som I kan se, så holder vi forspringet til Brasilien, på producerede slagtesvin pr. årssø. Men Brasilien har faktisk overhalet Tyskland!

Værdikæden - Likviditet og risikoafdækning

Vi lever nu i så usikre tider, at vi og vore långivere må tage én dag ad gangen.

Det bedste råd er at tro på den prognose, der gør én i bedst humør, og så i øvrigt sørge for en rimelig risikoafdækning.

Der er blevet tabt mange væddemål og mange penge blandt folk, der troede de var klogere end markedet. Banker og kreditforeninger har haft is i maven endnu, og stort set ingen har fået lukket kassekredit. Det skal vi være glade for. Likviditet er livgivende ilt for svineproducenter – og nu for banker!

Jeg synes, det er dejligt at lave et virkeligt, og et godt produkt. Et produkt der altid vil være efterspurgt. Folk vil ha' kød!

Svineproduktion er ingen psykologisk og økonomisk boble.

Men den finansielle sektor mandsopdækker nu langt tættere og ser gerne, at vi hver især minimerer de økonomiske udsving og risici.

En af måderne er at besidde så stor en del af værdikæden som mulig.

I svine sektoren er værdikæden:

- jord,
- sohold,
- slagtesvineproduktion
- og slagterier.

Jo flere ben man står på, jo større blæsevejr kan man tåle. Men man skal naturligvis kun satse på flere led i kæden, hvis de er økonomisk bæredygtige.

Vi får brug for långiverne til at klare udsving og finansiere svinebesætningerne i fremtiden. For de bliver meget store.

Hvis der på lang sigt f.eks. opbygges en bedrift på grundlag af en sobesætning på 500 DE eller 2150 søer, skal der udover soholdet indgå en besætning med 11.000 smågrisepladser og 2 slagtesvinebesætninger med hver 8.000 stipladser.

Virksomheden vil ha' ca. 20 medarbejdere i svineproduktionen og 3-4 medarbejdere i planteproduktionen fordelt på 4 lokaliteter.

Den samlede investering bliver dermed op mod 350 mio. kr.

Loftet på 500 dyreenheder er nu væk og med foreløbig 950 dyreenheder pr lokalitet kan I godt gange tallene med to!

Værdikæde - jord

Det sidste års rutschetur for foderprisen har med al tydelighed afsløret, at marken er en del af værdikæden.

Slagtesvinefoder kostede i gennemsnit:

- 1,35 sidste år.
- I år gætter vi på 1,83.
- Selvom prisen på korn er lav lige nu, tror vi den lander midt i mellem, på 1,64 kr. næste år.

Faldet i kornpriserne er for mange en glædelig udvikling, men vi er også mange, der sidder med blandede følelser. Især hvis det betyder at noteringsstigningerne fortoner sig i det fjerne.

Selvforsyningsgraden er trods alt 50-60 procent hos os svineproducenter og markens økonomi er også vigtig. Ingen har kunnet tegne sojakontrakter længere end til maj måned næste år.

EUs langsomme godkendelsesproces og 0-tolerancen overfor ikke godkendte GM- sorter kan fordyre og vanskeliggøre husdyrproduktion i EU. Det er katastrofalt. Faktisk så katastrofal, at vi ikke kan forestille os 'worst case' situationen næste forår.

Med Landbrugsraadet i spidsen, udføres der nu et kæmpe lobby-arbejde i EU. Her står vi heldigvis ikke alene, så vi er optimister. Vi tror på en opblødning.

I DSP arbejder vi for adskillelse af svineproduktionen og ejerskab til jorden.

Det gør vi for at sikre udviklingsmuligheder for alle svineproducenter og for altid at kunne udnytte stordriftsfordelene. Vi er imod tvangsægteskaber! Det skal være kærligheden, fornuften og økonomien, der styrer beslutningen om at købe og eje jord.

Og markens økonomi skal på lang sigt være bæredygtig i sig selv.

For de der kan magte det, er det stadig et godt råd, at kornproduktion indgår i svineproduktionens værdikæde. Jordværdien varierer normalt ikke i takt med indtjeningen i svineproduktionen og hjemmelanderi er fornuftigt, hvis man har evnerne, tiden og lysten.

Værdikæde – sohold

I dag er soholdet kernen i værdikæden. For hurtigt at opnå stordriftsfordele vælger mange at starte og koncentrere produktionen om en mindre del af værdikæden - typisk sohold.

I dag er der ingen der bygger til under 500 søer og allerede nu står 60 % af søerne i besætninger med over 500 søer.

Talen går nu på 4.000 søer!

Men specialisering medfører lettere store udsving i indtjeningen.

Det betyder, at virksomhedens værdi og dermed egenkapital også er stærkt svingende.

Ikke, at rentabiliteten på lang sigt er ringere. Hvis produktiviteten er i orden, skal det nok gå på lang sigt. Det har vi med rimeligt held fremført overfor kreditforeningerne og bankerne!

I soholdet er der slet ingen tvivl om vores konkurrencekraft. Vi laver en smågris 100 kr. billigere end de tyske svineproducenter. Vi ved, vi vil få kamp til stregen af hollænderne på det tyske marked.

Taberen bliver den tyske soholder.

I 2008 laver vi 26.4 mio. smågrise. Det kan godt være, vi ser et mindre fald i soantallet næste år, men vi regner ikke med et fald på lang sigt.

Eksporten af smågrise stiger med 30 pct. i 2008 til i alt at omfatte 5,1 mio. grise.

Inden 2013 er der mange soholdere, der skal tage den afgørende beslutning. Ca. 380.000 søer står stadig i bokse. Mon ikke de fleste af disse søer flytter 'adresse' til store, nye og effektive sohold, og nogle af disse bygninger vil blive omdannet til slagtesvinestalde.

I bedste fald kan vi håbe på 1 mio. slagtesvin i disse stalde. Hvis de kan miljøgodkendes.

Værdikæde – slagtesvin

Der er godt 6.000 slagtesvinebesætninger i Danmark.

Vi forventer at lande på 20.4 mio. slagtninger. Det er et fald på 1 mio. slagtninger, og nedgangen stopper ikke der. Halvdelen kommer fra besætninger med mere end 15.000 slagtesvin, men vi må også konstatere, at der stort set ikke bliver bygget nye slagtesvinestalde i øjeblikket.

Her i 2008 har ekstraordinært mange slagtesvineproducenter valgt at stoppe deres produktion.

For hver dyreenhed mindre i soholdet, er der afviklet 7,5 dyreenhed i slagtesvinehold. Ved en balanceret udvikling skulle forholdet være 1:2.

De seneste meldinger fra Tyskland går fortsat på, at de udvider slagtesvineproduktionen og reducerer soholdet. De bygger store anlæg med 3-4.000 stipladser og hvem kan fylde dem op?

Det kan kun de store danske og hollandske soholdere. Det ville være sjovere at fylde staldene op i Danmark!

Realistisk set skal den fremtidige produktion bæres af nye store slagtesvinestalde samt af deltidslandmænd, der udnytter eksisterende staldanlæg. Og der bliver ingen plads til venstrehåndsarbejde.

Hvis vi skal undgå et fortsat fald, skal vi ha' fleksible muligheder for at etablere nye slagtesvineanlæg med mindst 1000 dyreenheder.

Værdikæde - slagterier

Fjerde led i værdikæden er slagterierne.

Vores 'temperaturmåling', hvor vi sammenholder produktionsomkostninger med afregningsprisen taler sit tydelige sprog. I stedet for at ligge i front er vi nu rykket bagerst i feltet.

Vi havde det dårligste resultat pr. kg slagtekrop i juni måned i år. Men det er jo heller ikke normalt.

Vi producerer og leverer et super produkt - en super råvare - men hvor er kvalitetstillægget? UK-produktionen er undtagelsen og det er ikke nok.

Og hvor er den konkurrencedygtige afregning.

Vi ved at mange skæver jævnlige til den tyske notering, men vær opmærksom på, at der fra den tyske notering skal fratrækkes ca. to kroner.

Slagterifradrag og efterbetaling udgør 1 kr.

Eksportomkostningerne for slagtesvin 1 kr. pr. kg i gennemsnit.

Så en noteringsforskel på højst 2.00 kr. er det frirum, de danske slagterier har at agere i på kort sigt. Ellers går slagtesvine direkte til de tyske slagterier.

På den lange bane er det dog langt mindre.

Selv med en mindre forskel vil det være svært at lave slagtesvin i Danmark. For vi vil hele tiden halte efter de tyske slagtesvineproducenter, som kan betale mere for smågrisene.

Så en afregningspris meget tæt på den tyske. Det er kravet. Ellers har denne del af værdikæden desværre ingen berettigelse.

Danske slagtesvin og danske slagterier hører sammen. Vi kan næsten ikke forestille os en betydelig dansk slagtesvineproduktion uden danske slagterier.

Derfor er det et must at få bedre rammebetingelser i både slagterier og i slagtesvineproduktionen. Vi vil og vi skal være konkurrencedygtige i begge led.

Fremtidens produktionssystemer - 2020

I foråret 2008 afholdt vi et visionsseminar om Fremtidens Produktionssystemer. For at få en grundig diskussion af udviklingen i dansk svineproduktion samlede vi i foråret lidt over 100 yngre svineproducenter og andre kloge og fremsynede hoveder.

Og der blev også plads til et par stykker af os fra Dansk Svineproduktion –

Målet med seminariet var at få strømpile for de kommende års strategier og gøre os klart, hvor vi gerne vil hen.

For vi kan i høj grad præge udviklingen:

- Det kan vi med vores valg af forsknings og udviklingsområder i DSP
- Det kan vi ved vores indspil til fremtidig lovgivning og rammebetingelser
- Og det kan vi i særdeleshed, når vi hver især planlægger og vælger produktionssystemer i de kommende år.

Vi gik til yderligheder for at få tegnet et skarpt billede af tre markante udviklingsretninger, som svinesektoren kan gennemløbe.

Der var smågrisescenariet, højteknologiscenariet og højværdiscenariet.

Der er også et fjerde scenario. Afvikling af den danske svinesektor. Det har vi ikke forholdt os til. Vi anser det ganske enkelt for helt usandsynligt.

Vi tror ikke, vi ender i et af de tre scenarier, men et sted midt imellem. Og der behøver heller ikke være konflikt mellem de tre retninger.

Lad mig gennemgå de tre scenarier: Hvor vi kan være i 2020:

Smågrisescenariet

Der var 'smågrisescenariet'. Vi forestiller os en situation hvor:

- der fortsat er en afregning på slagtesvin, som er lavere end den tyske.
- der er krav om brug af store mængder halm
- der er kommet yderligere skærpede krav om reduceret ammoniakbelastning og lugt fra slagtesvineproduktionen
- der gælder de samme harmoniregler som nu.
- Og vi er fortsat begrænset af en øvre grænse på 950 dyreenheder pr. landbrugsbedrift.

Altså en situation, hvor konkurrencekraften i slagtesvineproduktionen er svækket.

I 2020 produceres der kun ca. 10 mio. slagtesvin i Danmark. Opdræt af slagtesvin er hovedsageligt flyttet til Tyskland og Østeuropa.

Så er vi blevet et smågriseproducerende land, med en årlig eksport på 43 mio. smågrise til hele Europa. Vi kan bare det der med at lave smågrise!

Højteknologiscenariet

Det næste scenarie var Højteknologiscenariet.

De teknologiske gennembrud har medført, at vi har taget det fulde skridt ind i industriepoken.

Dyreneheder og jord er ikke længere en begrænsende faktor for slagtesvineproduktionen.

Moderne miljøteknologi med gylleseparation og forbrænding af den faste del gør, at godt en fjerdedel af produktionen nu sker i anlæg med en fuldstændig adskillelse af jord og husdyrbrug.

Lugtreduktion via delrensning og udsugning via gyllekanaler fungerer nu stabilt og er installeret i alle slagtesvinestalde bygget efter 2010.

Dyrevelfærden er også forbedret, fx går søerne løse i alle staldafsnit. Også i farestalden. Og vi har super gode staldsystemer med automatisk halmtildeling og delvist fast gulv til slagtesvinene.

Bioteknologi er et hjælpemiddel og ikke et diskussionspunkt. Danske marker bugner af **hvede** og **majs**.

Slagtesvineproduktionen kører som alt ind/alt ud og chipteknologi anvendes overalt i soholdet.

Stordriftsfordelene kan udnyttes fuldt ud, så strukturudviklingen har fået lov til at udvikle sig naturligt og produktionsanlæggene er fornuftigt placeret.

Drivakslen er høj effektivitet, stordrift og samarbejdskonstruktioner.

Vi er et hestehoved foran på effektivitet, og de lande vi normalt sammenligner os med oplever stigende krav til dyrevelfærd og miljøforhold.

Konkurrencekraften er bevaret til trods for, at vi stadig har et højt omkostningsniveau.

Det bliver bare så nemt at være svineproducent.

I 2020 er der 1,4 mio. søer og 1.200 heltidsbrug og 1.000 deltidsbrug, som producerer 38 mio. svin, hvoraf de 10 mio. eksporteres som smågrise.

Eksporten af slagtesvin afhænger helt af slagteriernes evne til at sælge vores gode råvare og give en konkurrencedygtig afregningspris.

Her tror vi stadig på, at vores slagterier kan komme tilbage på banen.

Højværdi-produktion og avlsdyr

Endelig havde vi scenariet med produktion af højværdidyr og avlsdyr.

Vi forestiller os, at en række internationale fødevarskandaler har ændret forbrugernes vaner, og at den politiske forbruger ikke længere er en minoritet.

Samtidig er velstanden i verden vokset, hvilket har åbnet et nyt globalt marked for højtforædlede kvalitetsfødevarer. CSR – forbrugeren, den globalt ansvarlige forbruger, den velhavende forbruger har stærk fokus på fødevarer-sikkerhed og kvalitet og fokus på miljø og dyrevelfærd.

Så den europæiske ambitionen om et grønt og bæredygtigt landbrug har i høj grad bevirket, at konventionelt landbrug er flyttet til andre verdensdele som Sydamerika og Asien.

I 2020 satser vi på nicheproduktion samt eksport af avlsdyr til hele verden.

Der produceres 10 mio. slagtesvin om året - to mio. konventionelle slagtesvin, to mio. økologiske og seks mio. specialgrise til internationale supermarkeds kæder.

Den danske gris er nu en 'Guccigris'.

Desuden eksporteres 10 mio. smågrise og 4 mio. avlsdyr årligt.

Konkurrencekraften er bevaret trods stigende produktionsomkostninger i kraft af merværdien.

Vi får ganske enkelt mere for vores grise end alle andre!

Opgaven er klar!

Konklusion på seminaret var.

Flertallet ønskede klart scenarierne: højteknologi og højværdi. Generelt var der bekymring over smågrisescenariet. Ingen er varme på tanken om, at vi bliver så afhængige af, at der ikke sker sygdomsudbrud. Og ingen kan se det positive i at de danske landmænd og slagteriarbejdere og det danske samfund går glip af merværdien ved slagtesvineproduktion og slagting i Danmark.

Spørgsmålet er, om ikke det mest var hjertet, der talte.

For udviklingen kører med 220 km i timen.

Billedet af et TGV – tog, der buldrer ned gennem Europa med millioner og atter millioner smågrise.

Al respekt for de landmænd og eksportører, der har valgt eksporten af smågrise som forretningsgrundlag. Det er der mange, både gode og naturlige forklaringer på, og de skal naturligvis optimere deres forretning bedst muligt. Problemet er, at vi samlet set - stille og roligt - kommer i en langt mere sårbar position og valgmulighederne for den enkelte indsnævres.

Opgaven for os i Dansk Svineproduktion var derfor ret klar og tydelig: Vi skal først og fremmest arbejde for, at det teknologidrevne scenario bliver til virkelighed.

Og vi skal afsøge enhver mulighed for at presse merværdi ind i vores grise. Men vi skal selvfølgelig ikke genere eller kæmpe imod smågriseeksporten. Som jeg sagde indledningsvis behøver de tre scenarier ikke konflikte mod hinanden. Og der er en lang række gennemgående opgaver, der skal på plads, uanset hvilket scenario vi taler om.

Det var rart, at konstatere, at de falder helt i tråd med den strategi, vi allerede har i DSP.

- Samfundsaccept og dyrevelfærd på højt plan
- Kvalificerede medarbejdere og attraktive arbejdspladser
- Stordrift og miljøgennembrud
- Salg af avlsdyr og understøtte specialproduktioner
- Adgang til GMO foder og afgrøder og anden bioteknologi
- Mindre bureaukrati og politisk medvind – i svinestien.

Jeg vil i det følgende kommentere på nogle af punkterne:

Samfundsaccept - DANISH Produktstandard og 5 % dyrevelfærdskontrol

Samfundsaccept er afgørende for de vilkår, vi får at producere under i fremtiden og det lange seje træk ligger hos os alle sammen.

På trods af enkeltsager, kan vi heldigvis sige; det går fremad med dyrevelfærden. Vi har fået opmuntring fra 5 % kontrollen. Kontrollen i sig selv giver ikke bedre humør, men det gør tallene. Antallet af svinebesætninger, der klarede sig i gennem uden anmærkninger steg fra 44 pct. til 57 pct. Også antallet af politianmeldelser faldt. Fra 129 i 2006 til 37 i 2007.

Flot gået!

Hvis nogen er i tvivl om, de kan tåle et kontrolbesøg, så se at få manglerne på plads. Det er trods alt overkommelige ting vi taler om.

For over et år siden lød startskuddet for DANISH Produktstandard. I løbet af det første år er der besøgt mere end 2500 besætninger – eller ca. 200 hver måned.

Generelt er forholdene i besætningerne gode, men der er plads til forbedringer.

Afvisninger som manglende **sygestier** og rode- og beskæftigelsesmaterialer er forhold, som vi simpelthen ikke bør finde.

Hvis de to punkter var i orden, så ville halvdelen af indskærpelserne også være væk.

Tilsvarende med manglende **alarmanlæg**.

Vi ser stadig **skuldarsår** grad 3 og 4 og dyr der burde have været aflivet.

Endelig skal jeg minde om af der skal ske afblødning efter brug af bolt pistol. Jeg sagde skal, og det kræver, at man har en kniv i besætningen – og det er altså fuldt ud lovligt.

Vores ambition med DANISH er, at samtlige svinebesætninger i Danmark har et dyrevelfærdsniveau, som både branchen og vores omverden uden forbehold finder acceptabelt.

Vi kan ganske enkelt ikke leve med, at nogle få ødelægger det for de mange, der gør tingene ordentligt og forsvarligt.

Måske kan vi afløse noget offentlig kontrol hen ad vejen med DANISH, for ambitionen er at samle kontrollerne og genere landmændene mindst muligt.

Vanrøgt!

Det seneste år har desværre budt på en række rigtig kedelige dyreværns sager.

Til håndtering af den slags tragedier, har vi brug for et bedre samarbejde mellem myndighederne og så **den lokale rådgivning**. En præcis køreplan og ansvarsfordeling skal være tilgængelig for alle parter.

Vi har alle et ansvar for at bemærke og reagere på de forskellige faresignaler. Og hvis man er usikker på, hvordan man griber det an, kan man altid ringe til vores Hotline.

Miljøgennembrud

950 dyreenheder bliver nu øverste grænse, med mindre man ejer rigtig meget jord.

Lad os få fjernet det loft - helt.

Noget sådan vil bedre mulighederne for at investere i miljøteknologi.

Vores ambition er at udvikle en omkostningseffektiv og driftssikker miljøteknologi, der sikrer, at fremtidens svineproduktion er tæt på nul-påvirkning.

Gennem en årrække har vi haft en meget positiv og markant reduktion i kvælstof- og fosforudledningen pr. produceret kg svinekød, og i DSP forventer vi yderligere landvindinger på miljøområdet.

Ved forbedret håndtering og udbringning af svinegylle, når vi så langt med udnyttelsesgraderne, at der ikke er en merbelastning i forhold til handelsgødning.

Dermed er det mark-regulering i forhold til Vandramme- og habitatsdirektiver mv., der sætter standarden. Og hermed giver vi staffeten videre til planteavlerne. Slut med at skyde på svinesektoren.

Det betyder, at vi nu går målrettet efter en generel tilladelse til at udbringe 1,7 dyreenhed svinegylle pr. ha. For slagtesvin – gerne fra næste gødningsår – og tilsvarende for soholdet om få år.

Vi er sikre på, at vi får overbevist politikerne! For svinesektoren har efterhånden nogle rigtig gode kort på hånden.

De nu-gældende afstands- og genegrænser for **lugtmission** er meget skrapple! For skrapple efter vores mening, og en række producenter kan ikke længere udvikle deres bedrifter.

Vi mener, det er helt urimeligt for i mange tilfælde er der jo tale om et niveau som ikke har betydning. Vi vil fastholde, at reglerne skal revurderes. Og fra nu af må fleksibel placering af nye staldbygninger være standard, så der kan tages hensyn til **lugtgæner**.

Hurtigere miljøgodkendelser

På miljøområdet har vi klare mål og opgaver. Men der er sten, vi skal ha' ryddet af vejen.

I forbindelse med kommunalreformen gik sagsbehandlingen helt i stå i mange kommunerne.

I nogle kommuner modtog svineproducenterne et brev om et helt års ventetid, før en sag tages op. Efterfølgende er der mere end et halvt års sagsbehandlingstid. Tønder og Varde var oppe på 2,5 års ventetid.

Kommunernes Landsforening og miljøministeren har i juni i år indgået en aftale om, at kommunerne skal afslutte 1.200 sager i 2008.

Selvom kommunerne når målet, står vi stadig med en sagspukkel på ca. 2.600 ved årsskiftet.

Det er ganske enkelt katastrofalt, at bureaukrati skal bremse en fornuftig forretningsudvikling. Det er dræbende for vores sektor.

Og hvem skal betale regningen for manglende indtjening i den kommende højkonjunktur.

Det skal svineproducenterne. Hvem ellers?

For skrapple krav og Langsommelighed er et problem.

Et andet er, at flere kommuner har opfundet deres egen administrationspraksis. Den type kommunal innovation kan vi sagtens undvære.

Den daværende miljøminister sagde allerede i starten af 2007:

'Det er ikke bare tidsspilde, men helt igennem i strid med loven'

Tilsvarende har Troels Lund meldt ud i år.

Så hvis ikke ministeren formår at svinge pilsken og få rettet op på en urimelig administrativ praksis, så må vi vinde kampen lokalt.

Derfor vil jeg kraftigt opfordre jer alle til at holde ud og bruge Miljøklagenævnet, når I møder helt urimelige krav. Det er bøvlet og for mange er det fristende at acceptere skærpede krav for at komme videre.

GØR DET IKKE! Hvis I lægger jer på ryggen, kommer det til at svide på lang sigt. Hos den enkelte og for hele erhvervet.

Målsætninger for økonomisk optimering og effektivisering.

En anden og vigtig melding fra Fremtidsseminaret var: 'Hold os på banen med hensyn til effektivitet'.

Det kan jeg love jer, at vi vil. At skabe konkurrencekraft er selve meningen med DSP.

Det har altid været centralt i DSPs arbejde, og sådan vil det også være i fremtiden.

Som I kan se af tabellen laver top 10 besætningerne 35 grise pr. årssø i 2020. Målet er at producere 13 - 14 slagtesvin pr. kuld.

I 2020 er 1050 gram tilvækst standard for de bedste. Tilvæksten forbedres med 15-20 g årligt. Det svarer til 2,5 pct. bedre staldudnyttelse og et tilsvarende reduceret behov for staldbyggeri.

Vi regner med en forbedret foderudnyttelse på 2,5 FEs.

Vi tror, at vi kan skabe grundlaget for at svineproducenterne kan nå målene. Det gør vi gennem vores målrettede afprøvninger, udvikling af managementsystemer og ikke mindst gennem avlsarbejdet.

DanAvl er en klar succes!

Og her behøver vi ikke vente på fremtiden. DanAvl-soen er allerede nu mindst 5 år foran konkurrenterne. Vi er så overlegne, så skulle jeg komme med en sammenligning fra OL, så er "Guldfireren" et godt billede. Det bliver afgørende for hele den danske svinesektor og et godt levebrød for mange opformeringsjere. Derfor har vi også lavet en langsigtet og holdbar strategi for **DanAvl**.

I mange, mange år har vi i dansk svineproduktion diskuteret det hensigtsmæssige i at eksportere vores avlsmaterialer.

Hvorfor ikke beholde avlsmaterialet her i Danmark og reservere det til danske svineproducenter? Det er der flere årsager til, at vi ikke kan, men den afgørende er, at det slet ikke er juridisk holdbart.

EU-reglerne og ejerstrukturen i vores avlssystem gør, at vi er tvunget til at efterkomme efterspørgslen fra alle EU's svineproducenter.

Hvad en dansk svineproducent kan købe, det kan en tysk også!

Derfor har vores overordnede mål for de tilpasninger vi nu har lavet været: 'Vi skal sikre maksimal indtjening fra vores eksport af avlsmateriale fra **DanAvl**.

Derfor har vi set på, hvordan vi kan sælge mere avlsmateriale ud over landegrænserne. Vi har givet bedre muligheder for omsætterne og liberaliseret reglerne for salg.

Sammen med Omsætterne agter vi at strukturere og intensivere vores markedsføring i udlandet. Netop på det punkt har vi altid været svage og vores konkurrenter stærke.

Samtidig øger vi kontrollen af vores avlsmateriale. Finansieringen af denne kontrol vil ske ved særlig afgift på netop de produkter og de lande, hvor kontrollen gennemføres.

En vigtig del af vores tiltag er en kraftig forhøjelse af genafgifterne. Dermed sikrer vi, at også de udenlandske svineproducenter bidrager til udviklingsarbejdet. De øgede genafgifter vil gøre det muligt at nedsætte produktionsafgifterne, som vi jo ikke helt kan forhindre, at de nyder godt af.

Vores store konkurrenter har en omsætning på eksportsiden, som er 5 til 10 gange større end vores, men det bliver de ikke ved med.

Vi skal være blandt de to-tre internationale spillere, som vi forventer vil overleve på et globaliseret og professionaliseret marked for svineavl.

Alt i alt:

- støtter vi de svineproducenter, der satser på højværdi-produktion i form af avl og opformering.
- Vi henter betydelige indtægter hjem fra vores konkurrenter.
- og vi har også et stærkt avlssystem i fremtiden, som de danske svineproducenter er de første til at høste gavn af.

DSPs aktiviteter og budget

De fleste kan hurtigt blive enige om, at dansk svineproduktion står utroligt stærkt rent fagligt, og i udlandet er der mange svineproducenter, der ser misundeligt på vores udviklingsafdeling, i DSP.

DSPs arbejde baseres på indtægter fra Svineafgiftsfonden, avlsarbejdet, offentlige forsknings-, udviklings- og demonstrationsmidler samt kommercielle indtægter. De seneste år har vi opnået meget støtte til udviklingsarbejdet fra Landdistriktsmidlerne.

Vi har et nettobudget på ca. 100 mio. kr. eller 4 kr. pr. gris.

Vi har knap 100 projekter og afprøvninger i gang og vi leverer en løbende strøm af resultater med brugbar viden. Det vil I høre mere om Nicolaj Nørgårds beretning og I kan se i den skriftlige årsberetning.

Det ærgrer os, at så mange ikke samler al den gode viden op. Derfor har vi styrket demonstrationsdelen sammen med de lokale rådgivere og dyrlæger.

Hvis det heller ikke virker, skal vi ha' udviklet helt nye rådgivningskoncepter og løsninger.

De politiske mål

Da det nye DSP blev dannet sidste år, var målet klart. Et mere selvstændigt og et mere politisk DSP.

DSP skal være synlig i den offentlige debat og varetage forhandlingsopgaver i forhold til myndigheder og lovgivere. I beretningen her har jeg opremset en lang række af de mål, som vi har i DSP og svinesektoren. Både de faglige og de politiske.

Jeg synes, de passer fantastisk godt ind i regeringsgrundlaget og regeringens oplæg til fremtidens landbrug og

'Grøn vækst-vision':

- *Danmark som et af verdens førende fødevarer-industrielle centre.* DSP og svinesektoren melder sig gerne på banen i 'Agro Food Valley'.
- *Landbruget skal forvalte miljø og natur på ansvarlig og forbilledlig vis, og være kendt og respekteret for en høj grad af dyrevelfærd.* DSP og svinesektoren har samme mål.
- *Økologisk landbrug skal ha' gode rammebetingelser og udviklingen på markedsmæssige vilkår skal understøttes.* Den er vi også med på!
- *Danmark skal være et gourmetland i kraft af kvalitetsfødevarer.* Vi leverer gerne råvarerne i form af special-grise! Så må andre kokkerere middagen.
- *Landbruget skal være en del af oplevelsesøkonomien og bidrage til turisme mv.* Her kan vi nok ikke bidrage med det store. Men måske en storskærm uden for stalden, som viser livet inde i stalden.
- *En mere smidig og effektiv administration af landbrugsreguleringen og hurtigere miljøgodkendelser.* Vi kunne selv ha' skrevet det.

Alt i alt er vi helt med på regeringens ideer.

Meningen er god nok!

Vi skal nok levere varen. Hvis bare politikerne opfylder tre små ønsker fra vores side.

- Vi skal ha' lige adgang til bioteknologi og GMO - afgrøder på verdensplan
- Vi skal ha' lige vilkår på miljø og dyrevelfærd i EU
- Og vi skal ha' fjernet alle de produktionsbegrænsninger, som ikke er begrundet i lokale miljøforhold.

Så skal vi nok holde os i front, og sikre grundlaget for en rentabel produktion og eksport.

I hvert fald i de to led af værdikæden, vi arbejder med i DSP: Sohold og slagtesvineproduktion.

Hermed er min del af årberetningerne færdig. Så på DSP-bestyrelsens vegne vil jeg gerne takke jer alle.

Tak til alle medarbejderne i DSP. Og tak til alle I mange svineproducenter og samarbejdspartnere, der har bidraget til DSPs arbejde i løbet af året.

Indsatsen er en helt afgørende forudsætning for vores allesammens succes.

Tak for i år.